

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRĂȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe an 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULĂ XLVII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

© seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare
Sorisorii nefrancate nu se primesou. — Manuscripte nu se retrămită.

NR. 84.

Vineri 1 (13) Iunie

1884.

Brășovă în 31 Maiu, (12 Iunie.)

„Egyetértés“, organul partidei independente maghiare, dice în articolul „despre naționalități.“ ce l'amă reproducă pe scurtă în numărul trecută, între altele:

„Acei Români, cari mergă atât de departe, încătă voiescă să desfacă Transilvania de Ungaria, urmază numai cousecințelor doctrinei lor, decă voiescă ca Ungaria să fie independentă.“

„Kolozsváry Közlöny“, organul guvernului unguresc, în numărul său dela 10 Iunie, respundendă la acăsta aserțiune a țiarului „Egyetértés“, dice următoarele:

„Ori-cine scie, că Români la 1848 de aceea s'au aliată cu Austria absolutistă ca se pună mâna pe Transilvania, și au și dobândită atâta, că unirea proclamată de Unguri la 1848 a fostă nimicită și limba română a fostă primită între limbile oficiale ale statului, ceea ce până atunci nu s'a mai pomenită.“

„Nimeni pe lume, nu-și pôte închipui că o Ungariă independentă ar respinge dela sine Transilvania. De aici urmază, seu că partida independentă împreună cu „Egyetértés“, în casă cândă ar dobândi independentă ar jertfi pe Maghiarii din Transilvania lăsândui pe mâna Românilor, seu că nu e adevărat ceea ce dice „Egyetértés“ că cu realizarea independentii Ungariei s'ar împlini visul Românilor cari țină la programă dela Sibiiu. Tertium non datur.“

„Noi încă la alegerile trecute amă fostă citatū unū articolū din „Egyetértés“, prin care invită pe Români aderenți la programa dela Sibiiu la alianță. Acum „Egyetértés“ din nou își tradază înfiortătoarele sale doctrine politice, din cari transpiră, că stângă extremă e pe deplină înțelēsă cu Români pasiviști.“

„Intrebămă, pôte ôre se voteze cu încredere unū Ungurū din Transilvania măcarū pentru vr'unū membru alū partidei independente, cândă acăsta partidă légă de idea independinții cea mai teribilă catastrofă pentru noi: rumperea Transilvaniei de Ungaria.“

Multă s'au și multă gâlcăvă au făcută țiarile unguresci vędendă, că declarațiunea organelui nostru, cumcă „va luptă pentru recăștigarea drepturilor poporului român răpitate cu forță“ a aflatū unū ecou puternicū în inimile tuturor Românilor și mai alesū în inimile nestricate și învăpăiate pentru sfânta libertate ale junimei române. Comisesemă pecatulū de a rumpe masca de pe fața teroriștilor ipocriți, cari au îmbetată lumea cu fanfaronadele lor despre marile principii ale libertății și ale civilizațiunei, pentru cari pretindă a luptă în centrul Europei și în fruntea popórelor Orientului.

Acum lumea sedusă și rēu informată asupra scopurilor finale ale politicilor unguri se pôte convinge chiar din vorbele lor, că nu libertatea, nici independentă este ținta de căpeteniă a năsuințelor lor, ci că tôte aspirațiunile lor se concentrează în planul de a desnaționalisă și a nimici elementul românesc din Transilvania și Ungaria.

La 1848 — dice „Kol. Közl.“ — Români s'au aliată cu Austria ca să scape Transilvania din ghiarele Ungurilor și să-și salveze limba și naționalitatea.

Acăsta este adevăratū.

Dér adversarii noștri, și mai alesū cei dela guvernă, susținū mereu în tôte enunțările lor, că Maghiarii din parte-le de aceea s'au aliată cu Austria la 1867, ca Ungaria se devină liberă, de sine stătătoare și popórele ei se fiē mulțumite și fericite.

Este ôre și acăsta adevăratū?

Fôia guvernului însăși ne spune, că nu. Nu era vorba la 1867 nici de libertate, nici de independentă, nici de mulțămirea și fericirea popórelor, ci în prima liniă de aceea ca să-și căștige unū sprijinū, cu ajutorul căruia se ne pôtă răpi drepturile, ce le-amă fostă dobânditū prin alianța cu Austria, în puterea căreia limba română era primită între limbile oficiale ale statului.

Dela 1848 încôce s'au făcută nenumărate încercări din partea noastră spre a stabili o înțelegere cu Unguri. Li s'a spusă la 1848, li s'a spusă la 1861 și la 1868, li se spune necurmată că nu voimă decătă a ne asigură libera dezvoltare a individualității noastre naționale și nu pretendemă pentru noi nimicū ce n'amă vré ca să li se de și Maghiarilor din Ardélū spre asigurarea existenței lor naționale.

N'a ajutatū nimicū. Maghiarii să împacă cu Nemții, să împacă cu Croații, să împacă cu tôte lumea, dar pe Românū nu vorū să îlū scie altfelū în acăsta țeră, decătă aservitū orī sugrumatū, ba renunță chiarū la independentă, să facă slugile celor din Viena, numai să-și pôtă asigură despotismul de rassă.

Dér nici politici Austriei nu sunt de erī de alaltăeri și pôte că au observatū unde voiescū să iēsă slugile plecate de ađi cu planul lor. Ei vędū că, după ce Maghiarilor le-ar succede a ne înghiți și n'ar mai avé lipsă de ajutorul lor, s'ar întorce de sigurū în contra Austriei.

Și fiind-că cei dela Viena le sciu tôte aceste ei trebuie să privescă autonomia Transilvaniei de-o garanția mai sigură și mai puternică pentru unitatea monarhiei, decătă pôte fi amiciția condiționată a Maghiarilor.

Decă autonomia Ardélului invôlvă egala îndreptățire a Românilor, atunci în adevărū că restabilirea acestei autonomii ar fi o catastrofă pentru politica agresivă de maghiarisare, care, la casă când ar învinge, ar amenință în aceeași măsură și pe Austriaci și pe Români din statul vecin.

Stândū lucrulū astfelū aserțiunea țiarului „Egyetértés“, că autonomia Transilvaniei ar aduce cu sine o slăbire seu amenințare a unității monarhiei habsburgice, nu mai are nici o basă. Decă asigurarea existenței naționale a diferitelor popóre din monarhiă slăbesce acăsta monarhiă, atunci amă voi se scimă ce-o întăresce? Pactulū cu Croația esistă acum de 16 ani și încă n'amă sēmțitū nici o sguduitură a legăturai dintre Unguri și Austria.

Caracteristicū este cu tôte astea, că atât Kossuthiști câtă și Tisaiști se lapedă de idea independinții îndată ce e vorba de drepturile Românilor. Ba mergă încă și mai departe, ne însinuă pe noi, ca și cândă noi amă fi aceia, cari amă lucră contra unității monarhiei, ne însinuă numai și numai cu scopul de a căpeta și mai departe ajutorul dela Viena, ca se ne pôtă sugrumă.

Maghiarii le facū tôte aceste fără a se gândi, că nu este în lume o nedreptate mai strīgătoare la ceriu decătă cândū unū poporū voiesce se nedreptățescă pe altulū; fără a luă aminte că orī-ce faptă rea se rēsbună cu atătū mai multă fața rea a unū întregū poporū.

Sciri telegrafice.

(Serv. part. alū „Gaz. Trans.“)

Viena, 10 Iunie. — Anarhistul Stelmacher a fostă condamnatū la mörte pentru omorul comisū asupra polițianului Blöch și pentru complicitatea la omorirea bancherului Eisert și a celor doi copiii ai lui.

Cronica țilei.

„Telegraful“ află din Basarabia că în orașul Soroca s'a ivitū o nouă sectă forte misteriosă ai cărei proselți în curendū vorū fi judecați de curtea cu jurați din Chișineu.

O femeia bătrână anume Anisia a visatū în ajunul țilei St. Constantin și Elena, că a venită la dēna feciōra Maria, maica domnului, și i-a datū o iconă pe care erau zugrăviti sus numiți sfinți țicându-i că trebuie arse tôte celelalte icōne și să se inchine numai celor care representă pe St. Constantin și Elena. Anisia povesti visul rudeniei sale și imediatū s'a formatū o sectă nouă. Socrulū femeii, Anisia, nevoindū a intra în acăsta sectă a fostū omoritū și acăsta crimă a datū pe față întregă sectă.

Emigrațiunea jidovilor din sudul Rusiei se continuă. Celū mai mare contingentū alū emigranților se îndreptă spre America. Causele care facū ca acăsta emigrațiune se nu înceteze este aplicarea legii prin care se interdice în Rusia jidovilor de-a locui în comunele rurale.

„Curierul Rimnicului“ dice că la 27 Maiu la 2 ôre după amēdi s'a întemplatū o mare nenorocire pe linia ferată în apropiere de orașul Rimnicul-Sărat. Dându-se semnalul de sosirea trenului femeea cantonierului eși lângă canton spre a face serviciul bărbatului său absentū, când plină de grōză vede pe copilașul ei ca de duoi ani și jumătate, culcatū pe traverse înainte trenului. Ca o tigroică se repede pe locul unde era copilulū, îlū ajunge și-i dă brânci peste șini; dér n'are timpū ca să se depărteze și ea: trenulū o apucă și o strivesce, lăsēnd-o mōrtă pe terenū.

Din Paris se scrie „Românului“ că la 5 Iunie la facultatea de medicină a susținutū în mod distinsū tesa de doctorū în medicină d-șōra Cuțarida prima femeie română ce-a obținută acăsta distincțiune.

Tesa sea asupra hydrorheiei ca prin caracterū pathognomicū alū cancerului corpului uterinū, este o lucrare cu totul nouă și forte importantă, asupra căreia juriulū a felicitatū o în repetite rēnduri.

Regele României Sămbăta trecută visitandū Giurgulū și mergendū la casarma pontonierilor, a ordonatū construirea unū podū peste brațul Dunărei ce desparte orașul de insula St. George. Construirea podului s'a esecutatū cu o mare precisiune pe o întindere de 50 metrii în timpū de 15 minute.

„Neue Freie Presse“ publică din Kaposvar, Ungaria următoarea scire telegrafică: 100—200 aderenți ai partidei „independente“ au proclamatū candidatura avocatului Ludovic Psik. Avocatul Psik a primitū candidatura și-a ținutū unū discursū prin care a declaratū că e socialū-democratū.

„Voi cunoscēți obiceiul albinelor, a țisū avocatul Psik, de a omori pe trantorī. Astfelū trebuie să omoriți și voi pe Magnați și pe Prelați, cari posedū averi mari și nu lucră nimicū.“

Din Steinamanger (Ungaria) s'annunță că poporul a aruncat cu petrii asupra alegătorilor partidei liberale. Autoritățile locale ne mai fiind în stare de a păstra ordinea au cerut ajutorul militar.

În Mako, unde și-a pus candidatura d. G. Tarnaky, secretariu, ministerialu făcându-și profesiunea de credință în localul primăriei, aderenții partidei antisemitice în frunte cu fostul deputat Szell au impresurat primăria și a început a face o larmă înfricoșată. Căpitanul orașului au împărtășit mulțimea cu ajutorul cavaleriei. Gendarmii întrebând armele au împușcat cinci persoane; doi gendarmi asemenea au fost greu răniți.

Conflicțiul dintre Bulgaria și Serbia.

Certa serbo-bulgară a mai avansat c-unu pas, d'era spre bine. Serbia, după ce i-s'au răspuns pretenșiunile sale din partea Bulgarilor, și-a revocat legățiunea din Sofia. Prin aceea împăciuirea se îngreuează, dar totuși și acuma încă mai putem spera, că o presiune energetică din partea puterilor va pute împedea, ca lucrurile să nu ia o complicațiune periculoasă.

Diurnalul oficios »Fremdenblatt« dă, că deși Serbia și-a retras legățiunea din Sofia, totuși nu este nici un motiv, care să ne facă să credem, că doră ne-ani afla în ajunul unor mari complicațiuni. Este și aceea posibilă, că Serbia se va mulțami cu rechemarea legățiunii sale și cu o pază mai mare la granița de către Bulgaria, până când guvernul bulgărescu își va implini obligămintele sale internaționale. Resoluțiunea, cu care sunt decise toate puterile mari europene a susținut status-quo în Orient, creat de tratatul dela Berlin, precum și intențiunile cele clare și limpezi pacifice, ce le-au manifestat totdeauna, voru ave mare influență și asupra celor două state din peninsula balcanică, puterile voru căuta a capacitate pe amândoi vecinii, că după stipulațiunile tratatului dela Berlin, au loc amândoi de a-și ocroti interesele lor. În urmă și Bulgarii se voru pute convinge, că din tratatul dela Berlin nu se derivă pentru densii numai drepturi, ci și îndatoriri, cari reclamă să se respecte interesele tuturor în același mod. Dacă voru înțelege seu nu acesta cefele cele grăse bulgăresci, nu putem prevedea. Totul va atărna dela aceea, că ce poziția va lua marele patron al Bulgarilor dela Petersburg.

Din Sofia se anunță cu data de 9 Iunie; într'unu spirit de împăciuire, guvernul bulgărescu a făcut a-laltaeri o ultimă încercare pentru a înlătura o rupere a relațiilor cu Serbia, însușindu-și răspunderea fapțurilor posibile ale emigrațiilor serbi în contra regatului și propunându să lase în stare de neutralitate și neocupat nici de Serbi nici de Bulgari punctul de pe teritoriul, care este în litigiu dincă de Timok.

Agentele diplomatici al Serbiei comunicându ei refuzul guvernului seu după ce a insistat asupra executării cerințelor formulate în ultima notă s'erbescă, guvernul bulgar a răspuns astăzi într'unu sens negativ atrăgându luarea aminte a Serbiei asupra intereselor multiple, cari unesc aceste două țeri și scutescu pe Bulgaria de răspunderea tuturor urmărilor, cari voru rezulta dintr'o rupere a relațiilor. Numărul emigrațiilor Serbi în tota Bulgaria nu trece cifra de patru-zeci ne înțelegându-se femeile și copii.

Correspondințe din Comitete.

Deva, în Mai 1884.

În cercul Devei s'au candidat doi Unguri, unul guvernamental și altul opozițional. Cortesii (Samsarii)

loră cutrieră satele cumpărându cu bani voturile, oferindu pentru un vot câte 3—4—5 fl. Alegătorii nu numai că și vëndu votul d'era mergu cu droia acasă la candidați și ceru câte 20—30 fl. pentru câte un vot.

În Deva toate crășmele sunt aruncate fiind crășmarii avisați a da beutura cât îi ia pielea aeluaia, care are biletul de la cortesii spre a bea în socotela candidatului respectiv. Un crășmar are o pretenșiune de 400 fl. v. a. la un candidat, apoi până la alegeți cât va crește acesta socotela? Cortesii umblă cu steguri unguresci prin orașe și prin sate tormentați de beutura ca în vremile verbuncului dinaintea de 1848.

În săptămēna trecută mai mulți funcționari maghiari cheuiau în birtul cel mare din Deva și unul dintre ei atacându pe inspectorul scolar, pe d. Rethi, controlorul de la perceptoratul l'a ap'erat, un cortesiu beat i-a tras controlorului cu o bâtă peste cap încât i-a crepat capul. Dacă nu intervenea poliția se întâmpla mare încăerare între guvernamental și opozițional. Din incidentul acesta s'au opriți petrecerile noptea în crășme.

Gendarmii patrulază și inspectează în toate nopțile crășmele și pe cine au dat afară mai adeunâți? Pe un baron, pe un Jude regesc, și pe mai mulți amploiați care cheuiau în crășma unde întrându gendarmii, i-au invitat în numele legii ca se părăsesc crășma.

Va să dăcă gendarmii mai întâiu au dat afară din crășma în numele legii, pe Măriile lor executorii legilor.

Astfelu mergu trebile pe la noi. Se vorbește că Evreii de pe la noi au adunat câte-va sute de mii de floreni spre a ajuta și cumpăra cu bani voturi pentru candidații guvernului, pentru că și guvernul îi ajută pe ei. V vorba cea: O mână spală pe cealaltă și amendou obrazul.

De sub codru.

Sosindu-ne delegații acasă dela marea conferință română din Sibiu, toate trebile din Selagiu încep a se mișca în sens și direcțiune naționale.

Precum aud delegații tuturor cercurilor, conchiamă adunările electorale spre a reporta despre cele întâmplăte. — Mare și minunată operă e aea programă. Pe și ce merge devine credeul fie-cărui român. Acum încep a se interesa de ea și țērarii cari pân' acum se p'ereau mai puțin pricepuți; și bine e așa, căci pân' ce nu va străbate în carnea și sângele poporului, nu putem dăca că cauza e câștigată.

Din cercurile Selăgene numai al Cehului e cu majoritate peponderantă română; deci de candidat naționale deocamdată numai aci pōte fi vorba. — Alegătorii din acest cerc la conferința ce se va ținea la Rusali de sigur își vor pune candidați pe acela în care mai tare se va concentra încrederea alegătorilor.

Ungurii d'aci au candidat pe un jidov cu numele Neuman (Nemenyi) Ambrus, revolver-jurnalist, din partida guvernamentală cu busunarul plin. Cum au dăim pentru cumpărarea alegătorilor aduce cam la 20—22 mii florin. Corumperile, beuturile, mituirile sunt și voru rămâne la ordinea țerei mai multu ca ori și cându.

Ce dăceți voi frați Români alegători la candidatul bănos al guvernului sugrumător de naționalități? Ce dăceți tu opincă pân' acum încă ne compromisă? Ce cugețați voi preoți și docinți, cărturari și advocați cari trebuie să fiți lumina cercului și să stați în fruntea opincei?

Dela voi fraților preoți, advocați și docinți atărna să ne mântuiți de aste plage venite din Egiptul restămăcitorilor, și să ne cruțați de o pată neștersă. Dela consolidarea și lucrarea noastră curagiosă depinde salvarea

onorei naționale. Parola să ne fie unul pentru toți și toți pentru unul. Să plecăm cu mic cu mare la urnă măcaru să scim că perim; căci a trăi și a vedea pe jupănul Nimea ales în cercul Cehului e mai multu ca mōrte trupescă, e mōrte spirituală a Românismului în Selagiu.

Fraților! grupați-vă pe lângă înțelegința noastră bravă; puneți umēru la umēru. Lăsați la o parte ori și ce ambițiune, ori și ce neînțelegere personale; să vă însufleșescă pe toți sânta cauză română. — O învingere acum, și am făcut guvernul pe multu timp imposibil în cerc; luați esemplul dela străbunii noștri Români, cari când era periculu mai iminent, atunci erau mai mari; pace cu inamicul numai după învingere făceau... În timp de pace și linisce nu e lucru mare; sublinu și mărētū e a fi Român cându e pericolul la culme. — Nu vă temeți, căci îndată ce vrășmașul ne vede unți în cuget și simțiri, puterea lui scade și descuragiarea crește; totă puterea lui stă în neînțelegera noastră. De prezentu ochii tuturor sunt întiți la noi. „Acum ori nici odată se dăm dovede la lume, că n' aste mână mai cerge un sange de românu.“

O opincă din Selagiu.

Din jurul Gurghiului.

La 4 ale curentei a fost în jurul Reghinului săsescu o furtună atât de violentă, în cătu a descoperit și răsturnat case, grajduri și a omorât omeni.

În comuna Ghernesig lucrau omeni la turnul bisericii ev. reform. și pe doi maestri, cari băteu șindii în vârful turnului, ia apucat vântul acolo și neputenduse cobori în grabă, cu turnu cu totu au fost aruncați la pământ, și unul la momentu a și murit, era celuilalt i s'au frânt mâinile și picioarele.

Acești ambii au fost din Orașul Reghinul săsescu, și cel-ce a murit a fost Sasu, era celu ce a rămas în viață este Român.

După cum se aude, totu așa s'a întâmplat și cu vitele, cari s'au aflat în munți la pășune, multe au fost schilăvite, și atele omorite de arborii doborâți de furtună la pământ.

Amare sunt întâmplările acestea, decâtu poporul nostru s'ermanu să mângăe cu aceea, că Dumneșeu le-a dat și Dumneșeu le-a luat. Nu se întristază așa tare de loviturile sorții, ca de acelea lovituri, — cari vin din partea altora, și trebuie să-le sufere pe nedrept.

Cincinat.

Economie.

Starea sēmănturilor în România — Tergul de vite din Viena și Pojun — Tarife de transport pe căile ferate.

Citiți în »Economia rurală« de pe luna lui Mai următoarele:

— Mulțimită ploilor venite tocmai la timp, grănele de toamnă au crescut mai peste totu locul cu o vigore particulară. În unele localități atât le-a mers de bine încât pe la Sântul George proprietarii au fost nevoiți să-le cosescă deore-ce erau pre mari. Afară de împrejurări neprevădate totu ne autoriză a aștepta o frumousă recoltă.

Sēmănturile de primăveră încă stau foarte bine; s'a putut lucra mult și bine; atât numai că în unele localități s'a cam întârziat sēmăntul porumbului, și acesta nu atât din cauza timpului ploios, ci din vechia deprindere de a sēmăna după sântul George și a întârzia aproape până la jumătatea lui Mai.

Celelalte cereale, orzele și ovēsurile se înfațșeză în cele mai bune condițiuni. Informațiunile ce am primit

FOILETON.

Nița Gușilă.

— schiță de caractere. —

(Fine).

V.

Dilele se scuseră una câte una, săptămănele trecu, veni erna. O erna grōznică cum nu fusese de multă vreme. Incet, incet se suia în malul Cacovii Nița Gușilă. Cine-lu cunoscuse înainte, își da peste gură și dăcea: »dōmne feresce« așa de ruptu și de prăpădit era bietul om. În alte zile totdeauna cându venia din cetate era bētū mort; astăzi nu beuse nimic și părea gânditor. Desu de dimineță întâlne pe mama-sa, pe bătrāna sa mamă pe carea elu o îngrijise cât a fost în stare bună, ăr acum rămase la o soră a sa și se vede, că n'o ținea cum trebuie, căci îi ceru lui Gușilă 2 crețari. N'a avut bietul Gușilă, căci i-ar fi dat, și multu îi părea rău. Cum venia elu, mai privia din când în când înapoi, ca și cum ar fi uitat ceva de mare preț. Își adusese aminte de mumă-sa, căci cătră sēră căpetase 20 de crețari și i-ar fi dat și ei. — Mai călcă un pas și se opri. Se afla lângă o cruce într'o respinte. Alătura sgriburea un cățeluș, și niște blēstamați de copiii aruncau cu bulgări în el. Cățelul miorlăi odată, dar slab, de mișcat în să nu s'a mișcat, așa de flă-

mând și de îngheatu era elu. Gușilă se uită odată urit la acei băeți, și decă băeții nu s'ar fi cărat mai că i-ar fi împroșcat. Gușila se apropiă de cățelu. Cățelul vedundu pe Gușilă încep să tremure și mai tare, întorse nițel capul, cercă să se ridice, dar nu put. Gușilă încep să-lu netezescă bāgă apoi mâna în buzunar, scose o bucată de pāne și i-o dādū cățelului. — În timpul acesta se opriră mai mulți inși în loc și se uitau la scena de față. »Așa-sū omeni beți... li-se nalucesc câte ceva« grăi o babă care încă privea la Gușilă. Gușilă se uită la aceea babă, nu dăse nimic, ci porni mai departe, căci mai avea până acasă. Și cum mergea bietul Gușilă, trecu prelungă o cărciumă, își neteși mustățile și intră; se aședă la o mēsă, ceru nițel rachi, își propti capul între mâni și stătu astfel multă vreme, nici nu observase, că ia fost adus rachiul. —

Alătura în altă casă se cinstēu 3 inși, omeni în vērstă. Ei istorisēu felu de felu de lucruri cu deosebire din copilărie. »Imi aduc aminte ca acum, cându stricase un cuib de rundnică cu 5 pușori... parca vedu cum stau jos pușorii golași, parca aud cum sburau în coce și în colo rēndunelele și cum țipau cerand ajutor.« — »Ei dōmne ce-sū băeți« dăse aitul dand din cap și încep și elu să istorisescă, de când s'a înurat. —

Gușilă era gânditor. Nu i-ar fi plăcut să fie

cu nimenea în vorbă. În cele din urmă vedundu rachiul dinaintea sa, luă sticla beu odată, și uitandu-se într'o parte și într'alta, parca se rușina de sine, căci îi venea să plāngă și era bārbat. Își aduse aminte de copii. — Până acuma niciodată nu gândise în felul acesta la ei, căci ticăloșia de rachi nu-i dase răgaz să mai gāndescă la astfel de lucruri. — »Mai dă un fērtal de rachi« grăi Gușilă cătră cărciumar și în aceste vorbe să vedea totă amărăciunea sa. »Nu mai beu« grăi elu din nou, se sculă, plăți și porni a merge. Cându eși din ușă, vedu că-lu astēptă cățelul, pe care-lu hrānise cu ceva mai înainte. — Sta bietul și deși era sgriburi, da din codă, parca nu mai era elu. Gușilă se uită la cățel și în aceea clipă totă fericirea unei familii, care așteptă să vină tata, i-se înfațșă inimei sale, și luand cățelul în brațe porni acasă.

Era resolut Gușilă, cu toate acestea să simțea forte iritat, și cu cât se apropia mai mult de casă cu atât tremurul ilu apucă mai tare. Încă 2 pași mai avea până la portă. Se opri, pentru un momentu puse jos cățelul, se sterse pe frunte, căci ilu apucase sudorile. Luă din nou cățelul în brațe și cu pași apăsați intră în curte. I-se părea toate lucrurile schimbate. Nevastă-sa nu-i eșise înainte, — ea era bolnavă. »Bună sēră« dăse Gușilă de totu vesel întrând în casă, »ce mai faceți« adaus elu și privea cu mare bucurie împrejurul seu,

din diferite localități ne încredințăm, că mai în totă țera starea sămănăturilor este înfloritoare. Din podgorii iarășii avem scire, că viile promise o recoltă abundantă.

In resumatul anulului agricol se înfățișează în condițiunile destul de îmbucurătoare. Ceea ce preocupă pe mulți este, că nu se pot desfășura produsele; că magazinele stau pline cu cereale din anul trecut și mai nimeni nu intră de densele. Așa este; grânele nu se cer, deoarece nu se simte lipsă nicăieri și toate țările exportătoare de cereale au rezerve mari. O crasă analogă există și în Rusia, care dispune de câtățimi foarte mari de grâne. Nu avem ce face, trebuie să ne supunem situațiunii.

Se mai plângă încă și cu dreptul proprietarii de vie: vinurile nu sunt căutate, și se oferă prețuri atât de mici încât d'abia s'ar scote cheltuielile. Aci cauza nu este atât abundanța recoltei din anul trecut, este concurența fără măsură ce ne fac vinurile de provenință ungară. Țera noastră a devenit astăzi o piață pentru vinurile ungurești, deoarece cu minima taxă de 5% vinurile mai comune pot concura pe piețele noastre. Afară de acesta, fapte petrecute mai anii trecuți atât aici în țera cât și în Elveția ne autorizează a crede, că multe din vinurile ce ni se trimit sunt fabricate, falsificate, deoarece nu se poate admite, ca vinuri vechi aduse din depărtare, plătindu vama și acciză, să fie oferite cu 4 lei vadra.

Se mai vorbește prin lume, că chiar în București ar fi existând o fabrică de vinuri artificiale, infundată nu știu în care pivniță de prin malurile despre Spirea. Lucru se poate, deoarece rețetele de falsificare sunt cunoscute: apă 90 la₀/o; spirt de grâne 10 la₀/o, ceva vâpseli roșii, galbeni, niscari-va mirosuri și vinul este gata.

În interesul producătorilor și al consumatorilor ar fi de dorit, ca poliția sanitară să se facă cu mai multă rigoare; ca diferitele bături să fie vizitate și controlate, falsificatorii pedepsiți cu asprime.

— La Viena există unul din cele mai mari târguri de vite din Europa. Boii îngrășați în Moldova acolo se desfăcă și se mai desfăcă când le permite trecerea peste graniță. Ungurii geloși de prosperitatea acestei piețe au înființat și densii de curându un asemenea târg la Presburg. Este lesne de înțeles, că această faptă a infuriat pe Vienezi, de orecă vedd, că țera surora caută a se desface de toate legăturile, să se emancipeze în toate direcțiunile. Nu avem nimica de d'isă, căci fiecare este stăpân al sa în țera sa acia ce voiesce, pe cât timp nu vatămă pe alții. Din contra ne folosim de exemplu Ungurilor, și ne întrebăm: pentru ce ore nu înființăm și noi târguri analoge? De ce acia ce este cu puțință în Ungaria, nu ar fi cu puțință și la noi? Ni se va dice, că cine va veni să ne cumpere vitele ori alte produse. Vom răspunde, că va veni acei, cari au trebuință. După cum am mai arătat cu altă ocaziune neguțătorii se duc până și în centrul Africii după marfă și nu vedd pentru ce nu ar veni la noi. Pretextul este copilăresc și denotă apatia și nepriceperea noastră în ale afacerilor.

— O cestiune de mare însemnătate este la ordinea zilei: reformarea tarifelor pentru transportul pe căile ferate. Agricultură este cu deosebire interesată în această cestiune, pentru că transporturile cele mai mari, ce se fac în țera sunt produsele pământului. Întrebarea este: care trebuie să fie norma noastră în materia de tarife de transport? După mine unnlă răspunsul este: Eltinătatea. Cu tarife eține nu numai că se înlesnesce agricultura și

alte producțiuni, dară chiar căile ferate vor raportă mai mult. Astăzi din cauza scumpității transportului, mulți agricultori preferă să ducă grânele și vinurile cu călele. Și cu toate acestea se pare, că sunt persoane, cari cred că reducerea tarifelor n'ar influența asupra sporirii transporturilor. Experiența a dovedit în diferite statur, că reducerea tarifelor pentru scrisori, pentru telegrame, pentru căi ferate au sporit veniturile. Ceea ce s'a întemplat aiea, se va întempla și la noi. Deosebit de acesta nu trebuie să perdem din vedere, că drumurile de feră fiind un serviciu public, aparținend statului, trebuie să fie organizate în așa mod, ca să aducă cât se poate mai multe înlesniri publicului. În asemenea materie nu trebuie să ne concentrăm privirile numai la sporirea veniturilor căilor ferate; trebuie să vedem mai departe, să nu scăpăm din vedere legăturile ce există între mijlocele de transport și economia generală a țerei. Când se fac șosele și poduri peste apă, scopul este de a înlesni circulația gratuită. Este adevărat, că contribuabilii plătesc impozite pentru căile de comunicațiune, însă în schimb țera se bucură de înlesnirea transporturilor. Negreșit că, dacă nu se pot organiza căile ferate în așa mod în cât serviciul să fie gratuit, totuși tarifele se pot întocmi nu în scop de a spori cât mai mult veniturile bugetare, ci mai cu sémă pentru a acoperi cheltuielile de exploatare, și amortizarea capitalului întrebuințat pentru construcțiune.

Ori cum ar fi, nu propunem măsură excepționale; ne mărginim a cere, ca și în acesta să imităm pe cei mai cu experiență, pentru-ca nu urcând tarifele mai sus decât vecinii noștri să lovim fără voea noastră în interesele producătorilor români.

Mișcarea populațiunii în România în 1881.

Oficiul central de statistică din București a publicat în zilele aceste o broșură intitulată Mișcarea populațiunii din România pe anul 1881.

Broșura oficială începe cu căsătoriile. În anul 1881 au fost în țera întreagă 42,067 căsătorii, din care 5,627 pentru populațiunea urbană și 36,440 pentru cea rurală.

Față cu anul precedent e o diferență în plus pentru 1881 de 2,325 căsătorii. După epocă, luna Martie (224) și Aprilie (564) sunt cele în care se fac cele mai puține căsătorii, iar Ianuarie (10,618) și Februarie (12,870) cele mai multe, socotite în întreaga țera.

Etatea cea mai obicinuită, în care se contractează căsătoriile pentru bărbați e între 18—35 ani, și anume pentru populațiunea rurală dela 18—25 ani și pentru cea urbană dela 25—35 ani, iar pentru femei în întreaga țera etatea ordinară a căsătoriei e între 18 și 25 ani. Gu toate aceste pentru populațiunea rurală se găsesc și 79 căsătorii de bărbați mai mici de 18 ani, iar pentru cea urbană nici una, de asemenea au fost căsătorii de femei dela 18 ani în jos și chiar mai mici de 15 ani. De aceste din urmă au fost 39, din care 4 la orașe (tote în Tergoviște) și 35 la sate. E de notat încă, că în orașe nici o femeie nu s'a declarat cu ocazia căsătoriei mai mare de 60 ani, pe când în sate în cursul anului 1881 au fost 9 de acest fel.

Datele relative la iestruțiunea căsătoriilor sunt foarte întristătoare. Astfel din bărbații însurați în orașe în 1881, 3,301 au știut a iscali, și 2,326 nu; iar din femei 1,959 au iscalit singure și 3,668 nu. Cât despre sate dispropoțiunea e și mai isbitoare: numai 5,179 bărbați au iscalit singuri și 31,261 prin punere de deget, iar din femeii numai 1,187 au fost cu carte iar 45,253 fără nici o cunoscință.

Leica Vuța, deși bolnavă, se ridică drept în picioare, se uită la bărbatul-său și nu dăse nimic. De mult nu-l aușise dând „bună seara” și asta-i venise cam curios. Când vedd pe bărbatul-său cu cățelul în brațe și vesel atât de tare nu șcia, ce să dică. „Da ce se facem cu cățelul tău, ce se-i mai dăm și lui de mâncare?” grăi leica Vuța și sta nescind, ce se credă.

„Măne mă apucă de lucru,” grăi Gușeila punend jos cățelul. „Georghita” se adresă elă cătră copilul cel mai mare „măne te dau la mesteșug?” „Da, ce continuă elă „cum se fie rușine să lucră cu ziua, și cum se fie rușine să-mi dau copilul la mesteșug?” — Leica Vuța se uită lung la bărbatul-său și nu scia de capul ei; „se fi nebunit?” își gândi ea „nu se poate, căci vorbesce, cum se cade.” Și cum aușise cele spuse de Gușeila i-se părea, că e un vis, se aședă erăș pe laviță și privia neclintită la cățeluș, care se împetinise cu băeții. Gușeila se apropiă de laviță, se uită la nevastă-sa, o apucă de mână, o privi drept în ochi și dăse: „da... da măne m'apucă de lucru.”

Era o primăveră frumoasă, pe cote încolțise erva și aici colea se vedu melușei și oițe la pășune. Era în anul 1882.

Intr'o Duminecă după prânțu sta leica Vuța pe o laviță în curte și se uită la cățele lor ce se afla în

lanțu și își gândi momentul, când bărbatul-său s'a holărit să muncască. Niță Gușeila plesnia dintr'un biciu (ce și-lă cumpăraseră numai așa), căruia numai atunci îi pusese plesnă la sircu, și cum plesnea, elă gândea la trecut și fața lui veselă, veselă rămase, căci acum mulțămă lui D-șeu avea cu ce se trăiască. Gușeila se simțea în starea lui de tot bine cu toate că n'avea averea de odinioară. Lucra în cote și în colo, și se bucura în mijlocul familiei. — Pe când stau ei astfel iată că intră în curte Ghiță Șoricu, și după ce dădu „bună vremea” se aședă pe laviță lângă leica Vuța. Elă privia cu drag la nisce scaune și mese făcute de feciorul lui Gușeila, și cum privia, părea de tot adăncit. „Nene Niță” dăse elă cătră Gușeila să aducem o cofă de vin să ne cinstim la ziua de ați, căci mă simt bine. Nici n'apucă să gate vorba și Gușeila a fost învoit, — era obicinuit elă cu beutura.

„Să bem, nene Niță!” continua Șoricu, căci amă cu D-ta o vorbă... dar scii — vorbă.

„Și ce vorbă se fie aceea?” grăi Gușeila și se uită la nevastă-sa.

„O vorbă” repetă Șoricu „scii... numai una”. D-ta ai fecior mare, eu n'amă nici un copil, dar amă avere. Avere ca avere, căci la ce imă folosese; dar vești cum amă rămasă veddă amă lipsă de îngrijire și amă o nepoțică, pe care aș vrea s'o aducă la mine.

Venimă acum la nasceri. În tot anul 1881 pentru întreaga țera au fost 192,004 nasceri, din cari 31,180 pentru orașe și 160,824 pentru sate. Față cu numărul morților, care e de 123,824, avem dar un escedent de nașcuți de 68,614. Comparat cu anul anterior, anul 1881 este și în nasceri, ca și în căsătorii, mai bogat decât cel dintăiu, care a avut numai 171,614 nasceri și cu un escedent asupra morților abia de 8,014.

După sex, dintre nașcuți suut: 100,364 băeți și 91,640 fete. Copii legitimi în întreaga țera sunt 182,506 iar restul de 8,946 copii naturali, din cari 3,204 pentru orașe și 5,742 pentru sate. Orașele dau dar comparativ mult mai mulți copii naturali (1,204 pentru 27,466 legitimi) de cât satele (5,742 la 155,040 legitimi). Căngrena concubinagiului se lătesce cumplită. Și de aceea numărul copiilor naturali în România merge crescend în fiecare an. Astfel, pe când la 1876 erau numai 6,281 copii naturali, 1881 sunt 8,946.

Copii găsiți în 1881 au fost 552, din cari 286 băeți și 266 fete. Din acest număr, lași sunt trecuți cu 333 copii găsiți, pe când București numai cu 55.

Nasceri gemene au fost în 1881 de 1,943, cu 2,023 băeți și 1,863 fete; iar nasceri întreprinde de 33, cu 54 băeți și 46 fete.

După religie, proporțiunea nascerilor stă astfel: 176,479 ortodoxi, 3,828 catolici, 491 protestanți, 176 armeni, 207 lipoveni, 1,650 mohamedani și 9,178 israeliți.

Morții au fost în 1881, 123,390, din cari 66,107 bărbați și 57,283 femei. Dintre aceștia 25,097 au fost în orașe și 99,293 în sate.

Comparand cu nasceri, moralitatea în orașe e multă mai frecuentă de cât în sate: în orașe, la 31,180 nasceri, corespund 25,087 morți, pe când în sate la 160,824 născuți sunt numai 88,293 morți.

După categorii, morții sunt: 77,919 necăsătoriți. 31,466 căsătoriți, 14,005 veduși: apoi 113,270 ortodoxi, 3,068 catolici, 308 protestanți, 142 armeni, 182 lipoveni, 1,520 mahomedani, 3,859 israeliți etc.

Mortalitatea e mai desă la copii, și anume la două epocă: până la trei luni de la nascere (20,379) și între 1—5 ani, când ajunge maximum de 20,319. Dela 10 ani încolo moralitatea variază aproape aceiași mezie.

Născuți morți în 1881 au fost 1,930, din cari 1,689 legitimi, 222 naturali și 19 găsiți morți. *Posta.*

Notițe bibliografice.

Herman și Dorotea, traducțiune liberă din W. de Gothe de Constantin Moriu. Editura „Cancelariei Negruțu.” Gherla, impr. „Aurora” 1884. — O broșură de 83 pag. dedicată părintelui Michail Drancinski, e-sarh episcop și spiritual la seminariul clerical din Cernăuți.

Tesaurul dela Petrosa sau „Cloșca cu pui ei de aur,” studiu archeologic de Dionis O. Olinescu Editura „Cancelariei Negruțu.” Gherla, impr. „Aurora.” 1884. — O broșură de 38 pag.

Recomandăm aceste scrieri atențiunei onor. publice cetitor.

Editor: **Iacob Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Dr. Aurel Mureșianu.**

— „Șcii ce amă gândit eu?” grăi Șoricu proptindu-și cotele pe genunchi și privind în pământ, „amă gândit ca ficiorul D-tale, când va vrea să se însore să ia pe nepoță mea de nevastă.”

Gușeila se uită la nevastă-sa, și fără să stea multă la îndoială s'a dus lângă Șoricu i-a strins mână și a dăse din tot sufletul „fie”. — „Fie” a dăse și leica Vuța și traba a fost gata.

— „Așa vedd... așa se făcău căsătoriile în vremea veche... după obiceiul bătrânesc și erau bune acele vremi” grăi Ghiță Șoricu închinand cu plosca în sănătate celor de față. — Elă era vesel de tot.

„Dacă-i vorba de vremile cele vechi se-și vorbesce eu, că eu sunt mai băsrăn decât D-ta” dăse Niță Gușeila luand plosca. „Când mi aducă aminte de cele ce m' spunea biata mamă, D-șeu s'o erte, (căci murise) m' vine cu jale; așa era în vremea veche, cum spui D-ta, și era bine căci erau mai multe case fericite și mai puține despărțenii.”

Brașov Octombrie 1883.

I. C. Frunză.

Cursul la bursa de Viena
din 11 Iunie st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	122.60	Bonuri croato-slavone	100.—
Rentă de aur 4%	91.70	Despăgubire p. dijma de vin ungar.	98.50
Rentă de hârtie 5%	88.70	Imprumutul cu premiu ungar.	115.20
Imprumutul căilor ferate ungare	193.	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	115.20
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	96.60	Renta de hârtie austriacă	80.45
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	119.—	Renta de arg. austr.	81.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	102.70	Renta de aur austr.	101.90
Bonuri rurale ungare	101.75	Losurile din 1860	135.25
Bonuri cu cl. de sortare	101.50	Acțiunile băncii austro-ungare	858.—
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	101.75	Act. băncii de credit ungar.	306.75
Bonuri cu cl. de sortare	101.75	Act. băncii de credit austr.	305.50
Bonuri rurale transilvane	101.75	Argintul — Galbin împărătesc	5.76
		Napoleon-d'ori	9.67 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	59.55
		Londra 10 Livres sterline	122.10

Bursa de București.

Cota oficială dela 27 Mai st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump. 94 1/2	vënd. 95 1/4
Renta rom. amort. (5%)	99	95 1/8
Impr. oraș. Buc. (20 l.)	98 1/2	100 3/4
Credit fonc. rural (7%)	32	34
" " (5%)	102 1/4	106
" " urban (7%)	92 1/2	93 3/4
" " (6%)	103 1/2	104 1/2
" " (5%)	99 1/8	100
" " (5%)	90 5/8	91
Banca națională a României	1432.	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	331.	—
" " Națională	239.	—
Aur	3.64 0/10	—
Bancnote austriace contra aur	2.07.	2.09

Cursul pieței Brașov
din 12 Iunie st. n. 1884.

Bancnote românești	Cump. 9.32 1/2	Vënd. 9.34
Argint românesc	9.24	9.28
Napoleon-d'ori	9.65	9.67
Lire turcești	10.90	10.78
Imperiali	9.90	9.96
Galbeni	5.62	5.66
Serisurile fonc. » Albina	100.50	101.50
Discontul	7—10 %	pe an.

Numere complete din „Gazeta”, dela 1 Ianuarie a. c. se mai află.

Societate de asigurare pe acții franceso-maghiară.

Capitalul de acțiuni 8 milioane fiorini în aur. (Fondată în anul 1879.)

DARE DE SĂMĂ PRE 31 DECEMBRE 1883.

Capitalul de acțiuni vărsat în aur	fl. 4,000.000.—
Fondul de rezervă pentru agio	764.907.52
» » de dispoziție și profit	438.791.25
» » pentru diferența de curs	77.681.20
» » premiilor pentru branșele elementare	1,006.082.98
» » » asigurărilor pe viață	789.675.86
Polite de premii în portofel	3,605.325.14

E F E C T E:

a) fl. 234.000 priorității d'ale căii fer. ung. nordost. în aur	à 123.—	fl. 287.820.—
b) » 155.400 » » » de vest I em.	» 95.75	» 148.795.50
c) » 196.000 » » » II em.	» 96.—	» 188.160.—
d) » 179.600 » » » galițiane I em.	» 94.70	» 170.081.20
e) » 17.400 » » » II em.	» 93.50	» 16.269.—
f) » 80.000 Rentă austr. de hârtie 5%	» 93.80	» 75.040.—
g) » 35.000 Rentă de aur, ungară 6%	» 121.—	» 42.350.—
h) » 25.000 » » » 4%	» 88.70	» 22.175.—
i) » 29.200 Scrisuri fonc. d'ale inst. fonc. ung. 5 1/2	» 101.50	» 29.638.—
k) » 23.000 » » » 5%	» 100.30	» 23.069.—
l) » 10.000 Imprumutul cetății Pesta 6%	» 105.25	» 10.525.—
m) » 10.000 » » » 5%	» 96.75	» 9.675.—
87 piese acții calea ferată Tissa	» 250.—	» 21.750.—
Acții dela diverse societăți de asigurare		1,587.805.—

Efectele pentru branșa asigurării pe viață:

a) fl. 50.000 scrisuri fonc. ale inst. de cred. fonc. pentru proprietarii micș 5 1/2 %	à 100 —	fl. 50.000.—
b) » 6.000 Rentă de hârtie austriacă 4%	» 79.05	» 4.743.—
c) » 1.500 » » » 5%	» 93.80	» 1.407.—
d) » 1.000 » » » ungară 5%	» 85.80	» 858.—
e) » 7.000 » » » aur 4%	» 88.70	» 6.209.—
f) » 112.000 Priorități Alföld-Fiume I em.	» 98.—	» 109.760.—
g) » 21.000 Scrisuri fonc. d'ale băncii austro-ung. 5%	» 101.10	» 21.231.—
h) » 6.000 » » » comerciale ung. de Pesta 5%	» 99.—	» 59.400.—
Interese și dividende cu 31 Dec.		17.986.55 fl. 2,904.747,25
Avansuri pe efecte		fl. 36.687.81
Capitale plasate la bănci		» 385.008.02
Polite și portofiu		» 175.107.21
Realitățile societății în B.-pesta și Viena		» 1,523.910.69
Acții		» 150.000.—
Numărări la centrală și pe la agenturi		» 63.320.22

Venitele premiilor făc:

	pro 1880	pro 1881	pro 1882	pro 1883	
Pentru asigurările contra focului	fl. 1,294.729.87	2,188.891.70	3,079.187.29	3,474.543.85	= fl. 10,037.352.81
» » de transport	392.120.73	1,387.290.63	2,260.914.—	1,494.335.98	= » 5,534.661.34
» » contra grindinei	543.337.91	815.055.32	769.411.27	573.570.40	= » 2,701.374.90
				La olaltă	fl. 18,273.388.05

Despăgubirile plătite făc:

	pro 1880	pro 1881	pro 1882	pro 1883	
Pentru asigurările contra focului	fl. 698.884.91	2,227.247.02	2,143.719.14	2,188.410.45	= » 7,258.261.52
» » de transport	135.736.70	669.183.38	1,577.186.59	1,165.657.81	= » 4,247.764.58
» » contra grindinei	666.840.82	573.201.45	590.394.52	499.322.18	= » 2,329.658.97
				La olaltă	fl. 13,835.680.57
Pentru pagubi pendente s'au rezervat					fl. 511.054.83
Venitul realităților, interesele după efecte și depuneri etc. făc					» 250.278.10
Asigurările pe viață încheia cu un capital de asig. de și cu o premie anuală de					» 16,025.681.—
În branșa asig. pe viață s'au plătit					» 538.258.30
er pentru pagubi pendente s'au rezervat					» 52.679.32
Profitul an. 1883 este					» 32.100.—
din acesta s'au plătit dividenda acționarilor de 5.6% cu					» 344.983.36
					» 268.800.—

PROCSIMELE TRAGERI.

Tragerea dela 16 Iunie.

Promese
Losuri Creditul-fonciar à fl. 1.50
Căștigul principal fl. 50.000 etc.

Tragerea dela 26 Iunie.

Losuri de stat à 2 fl. Căștigul principal 60,000, 20,000, 10,000, fl. v. a. 12,225 căștiguri în sumă de fl. 205,400.

Losuri crucea roșă maghiară,

Tragerea la 1 Iulie, 1 los costă fl. 7.50. Căștigul principal 50,000, 5000, 3 à 1000, 10 à 500, 25 à 100, 50 à fl. 50, 52 à fl. 25 și 600 à fl. 6. Căștigurile sunt scutite de taxe.

Losuri crucea roșă austriacă.

1 los costă fl. 13.50. Căștigul principal fl. 100,000. 3 trageri pe an. Celul mai micș căștig e dela 12 până la 20 fl. Se găseșc de vëndare la casa de schimbă a lui

Friederică Orendi. Brașov piața teatrului.